

Bilans płatniczy Polski: wysoki deficyt (komentarz do danych NBP)

- II kwartał 2022 roku był czwartym kwartałem z deficytem na rachunku bieżącym bilansu płatniczego. Relacja tego deficytu do PKB wyniosła 3,0 proc. Głównym powodem było utrzymywanie się w tym okresie deficytu w obrotach towarowych na skutek szybszego tempa wzrostu importu niż eksportu.
- Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB obniżyła się do -34,9 proc. spełniając tym samym pierwszy raz kryteria równowagi makroekonomicznej Komisji Europejskiej.

Deficyt na rachunku obrotów bieżących bilansu płatniczego w II kwartale 2022 roku wyniósł 22,0 mld PLN, czyli 3,0 proc. w relacji do PKB. Pogorszenie salda obrotów bieżących w porównaniu do II kwartału 2021 roku było spowodowane przede wszystkim deficytem w obrotach towarowych wobec nadwyżki rok wcześniej (z 4,3 mld PLN do -23,9 mld PLN)¹. Eksport zwiększył się o 25,2 proc, a import o 35,1 proc. Wysoką dynamikę importu (przewyższającą dynamikę eksportu) odnotowano od II kwartału 2021 r., co było spowodowane przede wszystkim wzrostem cen transakcyjnych paliw i artykułów zaopatrzeniowych.

W II kwartale 2022 roku relacja salda obrotów bieżących do PKB (3-letnia średnia), wykorzystywana przez Komisję Europejską do wczesnej identyfikacji zagrożeń dla równowagi makroekonomicznej wyniosła -0,4 proc., znajdowała się nadal w przedziale -4 proc./+6 proc. PKB. Formalnie na bezpiecznym poziomie, ale pogarsza się systematycznie od II kwartału 2021 roku.

Nadwyżka w handlu usługami pozostała na wysokim poziomie dzięki usługom transportowym, podróżom zagranicznym i usługom biznesowym. Dynamika eksportu usług przewyższyła dynamikę importu usług przy jednoczesnym wzroście poziomu obrotów.

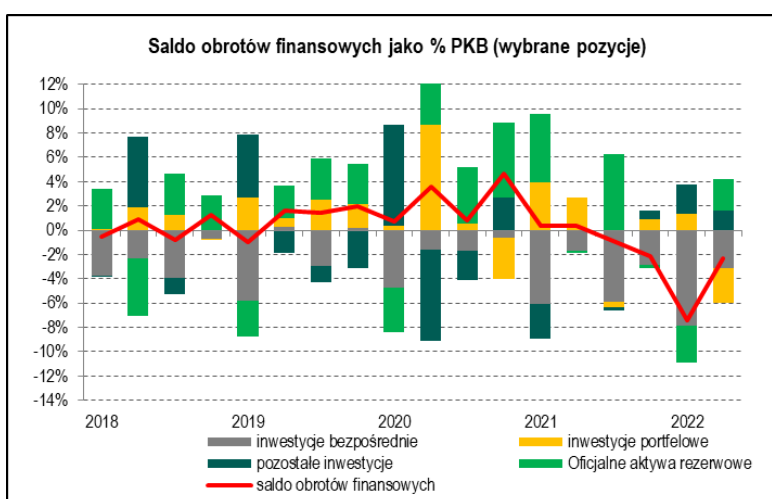
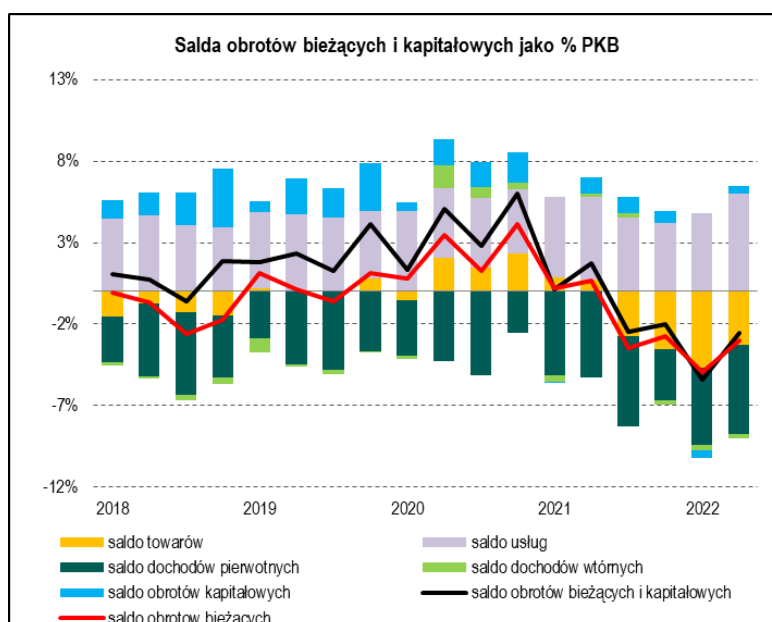
Deficyt dochodów pierwotnych wzrósł w 2022 roku w porównaniu do poprzedniego roku. Przyczyniło się do tego przede wszystkim zwiększenie dochodów zagranicznych inwestorów bezpośrednich. Środki przekazywane za granicę przez imigrantów pracujących w Polsce także wzrosły w porównaniu do poprzedniego roku.

Napływ środków unijnych wyniósł 14,3 mld PLN (wzrost o 1,4 mld PLN). Fundusze o charakterze inwestycyjnym otrzymane z tytułu zakończonych i rozliczonych przedsięwzięć, które zostały zarejestrowane na rachunku kapitałowym bilansu płatniczego, wyniosły 7,8 mld PLN (wzrost zaledwie o 0,4 mld PLN).

¹ Wszystkie porównania w dalszej części komentarza odnoszą się do II kwartału 2021 roku.

W II kwartale 2022 roku **aktywa zagraniczne netto Polski zmniejszyły się** tzn. saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego było ujemne. Zdecydował o tym wzrost inwestycji nierezydentów w Polsce (napływ kapitału) przewyższający wzrost polskich inwestycji za granicą (odpływ kapitału).

Zadłużenie zagraniczne brutto Polski wzrosło z 1,4 bln PLN na koniec II kwartału 2021 roku do blisko 1,6 bln PLN na koniec II kwartału 2022 roku, a jego relacja do PKB dzięki zwiększeniu wartości PKB zmniejszyła się z 57,3 proc. PKB do 53,7 proc. PKB. Relacja **międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto** do PKB poprawiła się z -41,1 proc. PKB do -34,9 proc. PKB przy poprawie jej wartości (z -1,01 bln PLN do -0,99 bln PLN). Zostało więc spełnione kryterium równowagi makroekonomicznej (-35 proc. PKB) w stosowanej przez Komisję Europejską Procedurze Nierównowagi Makroekonomicznej (*Macroeconomic Imbalance Procedure – MIP*) po raz pierwszy od wprowadzenia tej procedury w 2011 roku.

Źródło: opracowanie IPAG na podstawie danych NBP

